

Jakie kwalifikacje musi posiadać pielęgniarka aby samodzielnie wystawiać w kontynuacji zlecenia na środki pomocnicze?

Opublikowano: QA 664167

Status: aktualne

Iwona Choromańska, 2.02.2016 r.

PYTANIE

Jakie kwalifikacje musi posiadać pielęgniarka aby samodzielnie wystawiać w kontynuacji zlecenia na środki pomocnicze?

ODPOWIEDŹ

W ramach realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji pielęgniarka i położna posiadające dyplom ukończenia studiów co najmniej pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo oraz pielęgniarka i położna posiadające tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa mają prawo wystawiać recepty na leki, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, jeżeli ukończyły kurs specjalistyczny w tym zakresie. Obowiązek ukończenia kursu specjalistycznego, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie dotyczy pielęgniarek i położnych, które w ramach kształcenia w szkołach pielęgniarzkich i w szkołach położnych lub w ramach szkolenia specjalizacyjnego nabyły wiedzę objętą takim kursem. Pielęgniarka, położna, posiadające dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo oraz pielęgniarka i położna posiadające tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa mogą wystawiać recepty i zlecenia na określone leki, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia także na wyroby medyczne, jeżeli samodzielnie dokonuje ordynacji. Natomiast brak jest podstawy prawnej do wystawiania przez pielęgniarkę, położną zleceń na wyroby medyczne w przydadku kontynuacji leczenia - art. 15a ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej - dalej u.z.p.p.

Uzasadnienie

Stosownie do art. 15a ust. 1 pkt 2 u.z.p.p. w ramach samodzielnego wykonywania świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych pielęgniarka i położna posiadające dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo oraz pielęgniarka i położna posiadające tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa mają prawo samodzielnie ordynować określone wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie zlecenia albo recepty, jeżeli ukończyły kurs specjalistyczny w tym zakresie. Natomiast art. 15a ust. 2 u.z.p.p. stanowi, że w ramach realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji pielęgniarka i położna posiadające dyplom ukończenia

studiów co najmniej pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo oraz pielęgniarka i położna posiadające tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa mają prawo wystawiać recepty na leki, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, jeżeli ukończyły kurs specjalistyczny w tym zakresie.

Stosując wykładnię literalną przepisu art. 15a ust. 2 u.z.p.p. dochodzi się do wniosku, że w ramach realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji, wskazane w tym przepisie pielęgniarki i położne mają prawo wyłącznie wystawiać recepty na leki, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia. Ustawodawca pominął w tym artykule możliwość wystawiania recept lub zleceń na wyroby medyczne. Podkreślić należy, iż w trakcie procedury legislacyjnej w zakresie omawianego art. 15a ust. 2 u.z.p.p. wskazywano jedynie na te kompetencje, które zostały tam określone. Trudno jest mi przesądzać, czy był to zamiar celowy ustawodawcy czy też pomyłka trakcie procesu legislacji.

Reasumując pielęgniarki i położne, posiadające dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo oraz pielęgniarka i położna posiadające tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa mają prawo samodzielnie ordynować określone wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie zlecenia albo recepty, jeżeli ukończyły kurs specjalistyczny w tym zakresie, chyba że zachodzi przesłanka wyrażona w art. 15a ust. 7 u.z.p.p. tj. z obowiązku ukończenia kursu specjalistycznego, zwolnione zostały pielęgniarki i położne, które w ramach kształcenia w szkołach pielęgniarstwa i w szkołach położnych lub w ramach szkolenia specjalizacyjnego nabyły wiedzę objętą takim kursem. Wykaz wyrobów medycznych, na które ww. pielęgniarki i położne mają prawo wystawiać recepty zawarty jest w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, wykazu środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych.

Reasumując, tylko pielęgniarki, położne posiadające dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo oraz pielęgniarki i położne posiadające tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa mogą wystawiać recepty i zlecenia na określone leki, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia także na wyroby medyczne, jeżeli samodzielnie dokonuje ordynacji. Natomiast brak jest podstawy prawnej do wystawiania przez pielęgniarkę, położną zleceń na wyroby medyczne w przydatku kontynuacji leczenia (art. 15a ust. 2 u.z.p.p.).